

voor, al was het maar om de pers te woord te staan die in paniek raakte door de teruggang van de bijenhouderij. Veel publiciteit in deze nieuwskomkommertijd met diverse positieve aspecten en een prachtig artikel in *Grasduinen*.

• Maar, er was veel onrust over de gang van zaken bij een AVB-besmetting en bij een positieve uitslag van een voederkransmonster. Dit alles heeft ons gewoon overvallen. Eerder (*Bijen* 9(5): 154-155 (2000) schreef ik al over de moeizame afstemming over het beleid van het Ministerie LNV. Dat ging alleen nog maar over een subsidie voor het sporenonderzoek. Nadien werden wij geconfronteerd met enkele beleidwijzigingen die wel aan de RVV, die de uitvoering van het beleid verzorgt, werden meegedeeld maar niet aan ons. Zeer onaangenaam voor imker en HB als je van door AVB getroffen imkers moet horen dat het beleid is gewijzigd, waarbij je zelf met een mond vol tanden staat. Wat werd veranderd?

Het ministerie bepaalde dat een volk met sporen geen verdacht volk meer is en dat de RVV dus standen met een positieve uitslag van ID-Lelystad of Diessen niet zou controleren. Dat stelde ons en vooral imkers met zo'n uitslag voor de vraag: en wat moeten we dan doen? De tweede beleidwijziging was nog drastischer en onbegrijpelijker. Het ministerie bepaalde dat voortaan bij een klinische uitspraak - zieke volken dus - alleen de zieke volken worden geruimd. Nogmaals onbegrijpelijk omdat wij jarenlang door de RVV zijn getraind in een denkpatroon - en ik denk terecht - dat andere volken en alle reservemateriaal uiterst gevaarlijke besmettingsbronnen zijn. Alles moest dus worden vernietigd, soms inclusief tot de RVS-honingslinger. Onbegrijpelijk ook omdat het ministerie op grond van de uitslag van het monitoronderzoek concludeerde dat het in het verleden gevoerde beleid kennelijk effectief was geweest. Om het vervolgens drastisch te wijzigen. Opnieuw onbegrijpelijk omdat men van de bijenhouderij wél een grotere inzet verwacht en vervolgens geen informatie aan ons geeft, laat staan overleg voert. Ons dus buiten spel zet. Ook bleek de contactpersoon voor de bijenhouderij te zijn overgeplaatst terwijl nog geen nieuwe was benoemd.

In gesprekken met de RVV bleek dat men daar ook verlegen was met de situatie. Het enige dat wij konden doen was de imkers met een positieve monsteruitslag te adviseren zoveel mogelijk hygiënemaatregelen te nemen. Bij een geringe besmetting is dat ook best verantwoord, maar dat niet iedereen daarmee tevreden was, kunnen we ons best voorstellen. Maar in het geval van een uitbraak konden wij de leden - onvoorbereid als wij waren - echt geen zinniger advies geven, dan opnieuw hygiënemaatregelen en niet reizen.

Hoe nu verder?

Inmiddels is weer een contactpersoon benoemd en heeft een eerste oriënterend gesprek plaatsgevonden. Die ontmoeting geeft ons wel goede hoop voor een constructief vervolg en we kunnen ons niet voorstellen dat het beleid in 2001 gelijk zal zijn aan het beleid van 2000 dat ons zo'n kater bezorgde. Het zal ook niet gelijk zijn aan het beleid van voorheen. We gaan een intensieve periode van overleg tegemoet, dat staat vast.

• Dat was de mineurstrofe. Nu Intratuin. Dat gaat door en

is als u dit leest is het al achter de rug. Een groot aantal verenigingen heeft het belang ingezien en zich aangemeld. Niet alle vestigingen zijn bezet maar Intratuin was heel tevreden over de reacties. In het zuiden waar wij mager vertegenwoordigd zijn sprongen verenigingen van ZLTO en LLTB in, waarvoor onze hartelijke dank. En zo begon ik met PR en eindig ik met PR maar de zomer van 2000 leent zich niet voor opname in deze PR.

Morgen, 1 augustus, de start van de volgende fase in het werk van de Stuurgroep Bedrijfsraad 2000. Benijd u de bijen ook wel eens, toelevend naar hun winterrust? Ach nee, het zal wel bar saai zijn in die tros.

Vacatures Hoofdbestuur VBBN

Op de Algemene Ledenvergadering (ALV) van maart 2001 zal in de volgende vacatures moeten worden voorzien:

1. Vacature door vertrek G. van Westhreenen. In deze vacature is, tussentijds op proef, voorzien door M. Methorst. Later zal blijken of zijn benoeming definitief wordt. Ook dan kunnen tegenkandidaten worden voorgedragen.
2. Vacature C. Bos, penningmeester. Hij stelt zich herkiesbaar.
3. Vacature mw. C. Reker. Zij is reglementair niet meer herkiesbaar.
4. Vacature D. Vunderink die per maart 2002 reglementair niet herkiesbaar is..

Het HB acht het niet wijs de nieuwe voorzitter pas te benoemen op het moment dat de vorige aftreedt en stelt daarom voor op de ALV 2001 reeds de 'aankomend' voorzitter te benoemen die op de ALV 2002 in functie treedt en zich intussen inwerkt.

Tegenkandidaten voor deze vier vacatures voorzien van een ervaringsprofiel kunt u indienen bij het secretariaat van de VBBN, liefst vóór 1 december 2000.

Als gewenst profiel voor de vacatures geldt algemeen: bestuurlijke ervaring, redelijk thuis in de bijenhouderij en graag tenminste één vrouw. Voor kandidaten voor de vacature penningmeester geldt uiteraard goed thuis op dit terrein en verder willen wij onze deskundigheid in het HB aanvullen met de terreinen juridisch en drachtverbetering.

Studiedag 11 november

Jo Janssen, voorzitter studiedag

De studiedag van de Bond van bijenhouders ZLTO wordt gehouden in het schoolgebouw van de Helicon, Schouwrooij 2 te Bostel. Het thema van de studiedag zal zijn: 'Toekomstige ontwikkelingen.' De studiedagcommissie heeft het programma voor de studiedag 2000 weer rond en kan daarom het volledige programma aanbieden.

Mededelingen vanuit het bondsbestuur

De voorzitter van de bond, dhr. J. Beekman, zal enkele mededelingen doen vanuit het bondsbestuur. Dit jaar zullen de winnaars van de bijenteeltbedrijfswedstrijd wél worden bekend gemaakt.

Lezingen

Lezing 1: mevr. T. Creemers-Molenaar

lokaal 150: *Gemodificeerd DNA*

Het opsporen en wijzigen van genen die betrokken zijn bij de ontwikkeling van het suikermetabolisme van nectariën is geen fantasie meer, maar werkelijkheid. De bestuivende insecten, waaronder de honingbij, wordt daardoor gestimuleerd en de bestuiving beduidend verbeterd. Genetische modificatie van planten, o.a. maïs en soja, wordt steeds vaker toegepast. Grote vragen en ongerustheid ontstaat bij de bevolking over mogelijk schadelijke effecten voor onze gezondheid. Maar, wordt er ook gekeken naar schadelijke effecten voor onze bestuivende insecten?

Lezing 2: dhr. J.P. Kaas

lokaal 108: *Biologische insectenplaagbestrijding en gebruik van de honingbij bij de bestrijding van plantenziekten*

Bestrijding van insecten gebeurde voorheen met bestrijdingsmiddelen met alle mogelijke gevolgen van dien, ook voor de honingbijen. Nog gebeurt het dat we te maken hebben met insectenbestrijding waarbij onze volken ook worden gedood. Steeds vaker worden insecten, waaronder honingbijen, ingezet bij de bestrijding van plantenziekten.

Lezing 3: Dhr. C. Smeekens van de Ambrosiushoeve

lokaal 149: *Concurrentie van de honingbij met andere bestuivende insecten*

In de afgelopen decennia is er in Nederland een afname van de biodiversiteit aan bloembezoekende insecten vastgesteld. Ook de omvang van de bijenhouderij is in deze periode afgenomen. Over de mogelijke concurrentie tussen honingbijen en andere bloembezoekende insecten geven onderzoekresultaten geen eenduidig antwoord op de vraag of dit een negatief effect heeft op het voorkomen van de talrijkheid van bloembezoekende insecten. In zijn voordracht zal dhr. Smeekens van het Expertisecentrum LNV en de Ambrosiushoeve nader op dit onderwerp ingaan. Ook worden aanbevelingen gedaan voor het plaatsen van bijenvolken in natuurgebieden.

Lezing 4: Drs. A. de Ruijter, directeur van de Ambrosiushoeve

lokaal 151: *De toekomst van de Ambrosiushoeve*

De Ambrosiushoeve wordt opgenomen in één onderzoeksinstituut voor plantaardig praktijkonderzoek. Dat instituut gaat op zijn beurt weer deelt maken van het 'Wageningen Universiteit en Research Centrum.'

Ingebed in een groter geheel blijft de Ambrosiushoeve in Hilvarenbeek onderzoek doen aan insectenbestuiving en bijenhouderij. Ook als expertisecentrum blijft de Ambrosiushoeve doorgaan met projecten die erop gericht zijn de insectenbestuiving in de land- en tuinbouw veilig te stellen. Daarnaast zal meer aandacht worden besteed aan biodiversiteit: dat wil zeggen meer kansen voor wilde-bijensoorten. De Ambrosiushoeve zal zich ook richten op het beheer van de groene ruimte. Door beter beheer willen ze de omstandigheden verbeteren voor

zowel de honingbijen als de wilde-bijensoorten. Dhr. De Ruijter, zal in zijn voordracht zijn visie op deze nieuwe ontwikkelingen geven.

Workshops

Ter ondersteuning van de lezingen zullen diverse workshops plaatsvinden:

- mw. T. Creemers-Molenaar zal indien mogelijk een workshop aanbieden over gemodificeerd DNA.
- Er zal een demonstratie gegeven worden hoe met de CD-rom 'De Honingbij' van de VBBN gewerkt kan worden. Ook zal getoond worden hoe men via Internet allerlei informatie over de honingbij kan opvragen.
- Evenals vorig jaar zal er een demonstratie honingkeuren gegeven worden.
- Dhr. Vlamings zal een prachtige diapresentatie verzorgen over vlinders. In verband met geluidsoverlast zal de vertoning in een lokaal plaatsvinden.

Overige activiteiten

- *Postersessie*: panelen van de Ambrosiushoeve geven allerlei informatie over recente onderzoeken. De 'Vrienden van Ambrosiushoeve' zullen informatie verschaffen over de prachtige drachtplantentuin van de Ambrosiushoeve.
  - *Tentoonstelling en verkoop tweedehands bijenboeken*: Veldbiologisch antiquariaat 'De Stokroos' zal een tentoonstelling inrichten met tweedehands bijenboeken en deze ook te koop aanbieden.
  - *Markt*: In lokaal 69 zal weer een 'markt' worden gehouden. Iedereen, behalve handelaren, kan hier bijenspullen ruilen of verkopen. In verband met AVB mag geen materiaal worden aangevoerd dat in aanraking is geweest met bijen. Meer informatie over de 'markt' in het oktobernummer van BIJEN.
  - *Tentoonstelling zelfgemaakte spullen*: Ook dit jaar wordt weer de mogelijkheid geboden om eigen gemaakte spullen tentoon te stellen, zoals kleden, beeldjes. Meer informatie hierover in het oktobernummer van BIJEN.
  - *Vertoning videofilms*: In een apart lokaal zullen films vertoond worden die zoveel mogelijk betrekking hebben op het thema van deze studiedag.
  - *Honingkeuring*: Ook zal er weer honing gekeurd worden volgens de nationale richtlijnen. Deze richtlijnen werden vorig jaar in BIJEN gepubliceerd. Bij de inname van de honing zal een honingkeurmeester aanwezig zijn die advies geeft tot welke categorie de te keuren honing behoort te worden aangeboden. Een jury zal de inzendingen volgens de nieuwe richtlijnen beoordelen en deze zullen na de keuring tentoongesteld worden, voorzien van de uitslag en onder welk nummer.
  - *Mede en was*: hiervoor zijn nog geen nieuwe richtlijnen opgesteld en daarom zal volgens de oude richtlijnen gekeurd worden. Een inzending mede bestaat uit drie flessen mede afkomstig van één partij. De flessen mogen niet van een etiket of opschrift zijn voorzien. De jury zal de mede beoordelen op smaak, helderheid, zuiverheid en verpakking.
- Er worden verschillende categorieën was onderscheiden: (1) zelf gezuiverde was, (2) zelf gegoten kunstraat en (3) siervoorwerpen van bijenwas.
- Zelfgezuiverde was: per inzender mag slechts één blok was aangeboden worden. Het stuk moet minstens 500 gram wegen. Het stuk mag niet van een etiket of ander

kenteken voorzien zijn.

Zelfgegoten kunstraat: per inzender één serie van drie vellen. De vellen kunstraat mogen niet voorzien zijn van een etiket of opschrift. De jury zal de gezuiverde was en de zelfgegoten kunstraat beoordelen op kleur, geur, structuur en verontreinigdheden; de zelfgegoten kunstraat tevens op sterkte, gewicht en oppervlaktemaat. Siervoorwerpen en kaarsen van bijenwas: het aantal inzendingen per deelnemer is onbepaald. De beste inzendingen van de diverse klassen worden met een certificaat gehonoreerd.

Overige informatie

- *Ontmoetingsruimte*: u bent niet verplicht de hele dag het programma te volgen. In de aula bij de bar is de gehele dag de gelegenheid om met uw collega-imker van gedachten te wisselen onder het genot van een kop koffie of een ander drankje.

- *Parallelprogramma*: Het parallelprogramma bestaat dit jaar uit twee onderdelen:

In de keuken zal Annie Baselier biologisch geteelde groente op een speciale manier leren bereiden zodat zo weinig mogelijk voedingsstoffen verloren gaan. Daarnaast zal ze de deelnemers wegwijs maken met etherische oliën. De bekende Leo van Dinter zal de deelnemers wegwijs maken in het bloemschikken. Voor de materialen die tijdens het parallelprogramma nodig zijn zal aan de deelnemers een geringe vergoeding worden gevraagd.

- *Imkermaterialen*: Vanwege het wegvallen van de winkel van de honingzemerij zullen tijdens de studiedag in de hal van de trap naar boven handelaren in de gelegenheid gesteld worden imkermaterialen te koop aan te bieden.

- *Informatie over: hoe maak ik een bijenstand sporenvrij?*: de Ambrosiushoeve zal op een bord informatie verschaffen hoe een bijenstand sporenvrij van AVB gemaakt kan worden als er besmetting heeft plaatsgevonden.

- *Demonstratie korfvlechten*: demonstratie korfvlechten door twee ervaren korfvlechters.

- *Loterij*: Om een bijdrage te leveren aan de onkostenbestrijding van deze studiedag zal er weer een loterij gehouden worden waarmee waardevolle prijzen (imkerartikelen) zijn te winnen. De loten kosten fl,- per stuk en u mag zoveel loten kopen als u wilt. U kunt de prijzen van tevoren bewonderen.

Toegangsprijs: Vanwege de verhoogde kosten heeft het bestuur van de Bond besloten de toegangsprijs met f5,- te verhogen. Voor leden van de Bond van bijenhouders ZLTO met lidmaatschapskaart f 20,- en voor niet-leden f 25,-. Niet-leden kunnen ook dit jaar volwaardig deelnemen aan de keuring van honing, was en mede, dat wil zeggen dat ook zij zullen meedingen naar de te behalen certificaten.

De studiedag wordt gehouden in het schoolgebouw van de Helicon, Schouwrooij 2 te Bostel. Het gebouw is om 09.30 uur open en om 10.00 uur zal de studiedag geopend worden.

De studiedagcommissie nodigt hierbij alle imkers van Nederland uit.

Oproep cursusprogramma's

Het volgend jaar, maar ook mogelijk al dit najaar en deze winter, zullen er diverse bijenteeltcursussen worden georganiseerd. De rubriek 'Bijencursussen' achterin BIJEN bevat de aankondigingen. Toch bestaat de kans dat de informatie de redactie niet altijd bereikt.

De VBBN vraagt daarom alle subverenigingen om tijdig, ruim een half jaar van tevoren, informatie te sturen. Zo kunnen wij op onze manier bijdragen aan de scholing van de imkers en de toekomst van de imkerij

bijen

FAMILIEBERICHTEN

Op 21 mei 2000 overleed op bijna 89-jarige leeftijd ons gewaardeerd verenigingslid

CORNELIS DAVID DE FELJTER

Tot op hoge leeftijd kon hij genieten van het imkeren. Nog vorig jaar werd hij uitvoerig gehuldigd vanwege zijn 70-jarig lidmaatschap van de VBBN; eerst bij de subvereniging Oostburg e.o. en vanaf 1985 bij onze subvereniging. Vele verhalen over het bijenhouden en het reizen met bijen hebben we van hem kunnen horen. De bijzondere band die hij met zijn bijen had, heeft hij door kunnen geven aan o.a. zijn kleinzoon die nu de bijen verzorgt.

We verliezen in hem een goede imkervriend. Wij wensen zijn kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen veel sterkte toe dit verlies te dragen.

Bestuur en leden
VBBN subvereniging Noord- en Zuid-Beveland

Op 6 mei 2000 overleed op 68-jarige leeftijd ons gewaardeerd bestuurslid

JACOBUS GOEDEGEBURE

Hij was 22 jaar lid van onze vereniging, waarvan de laatste 7 jaar ook als bestuurslid. Co was een plezierig mens om mee op te trekken. Door zijn technische opleiding was hij deskundig op het gebied van aanleg en onderhoud van waterwerken en zo bouwde hij ook zijn eigen huis. Daarnaast had hij een veelzijdige belangstelling, in het bijzonder voor de natuur. Het imkeren, de duiksport en het kamperen met een tent zijn daar duidelijke voorbeelden van. Hij bezag de dingen altijd vanuit de positieve kant. Zijn slopende ziekte in de afgelopen twee jaren bracht daar geen verandering in.

We verliezen in hem een fijne imkervriend. Wij wensen zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen veel sterkte toe om dit pijnlijke verlies te dragen.

Bestuur en leden
VBBN subvereniging Noord- en Zuid-Beveland